
Årsrapport for Christian Michelsen Research (CMR) AS for 2012

Bakgrunn

Christian Michelsen Research AS er et teknisk- industrielt forskningsinstitutt og mottar statlig grunnbevilgning. Universitetet i Bergen eier 50 % av aksjene, Uni Research AS 35 %, Sparebanken Vest, Statoil New Energy AS og CGG Veritas Services Norway AS eier 5 % hver. Regnskapet for CMR inngår i universitetets konsernregnskap. Universitetet gir rapport om CMR til Kunnskapsdepartementet som del av rapport om statlig eierskap.

Hovedmomenter om CMR i 2012

Årsberetning fra styret i CMR for 2012 er vedlagt, årsregnskapet er vedlegg i sak 36/13. CMR er organisert som konsern med morselskapet Christian Michelsen Research AS og datterselskapene Prototech AS, GexCon AS og Tecom AS. CMR konsernet hadde knapt 240 mill. kroner i omsetning i 2012. CMR konsernet hadde et underskudd på 4.9 mill. kroner i 2012, resultatet etter skatt var minus 2.0 millioner kroner.

Av årsberetningen framgår det at om lag 70 % av oppdragene ved CMR kom fra industrien i 2012, mot 63 % i 2011. Oppdragene gjaldt olje og gass, fornybar energi, energiteknologi, romfart, fiskeri, miljø og sikkerhet og beredskap. I 2012 var 27 % internasjonalt finansiert, 30 % i 2011. I 2012 hadde ansatte i CMR 59 (33 med referee) i publikasjoner i internasjonale tidsskrift og 69 presentasjoner på ulike faglige konferanser. Det var 167 ansatte i CMR i 2012, 39 er kvinner og 26 av de ansatte kom fra land utenfor Norge (fra 16 ulike nasjoner). I 2012 var det 40% kvinner i ledelsen, 36 av medarbeiderne (22%) i konsernet har doktorgrad.

I årsberetningen legger styret i CMR vekt på at strategisk samarbeid med universitet og høyskoler er vesentlig for videre utvikling i CMR og for faglig kvalitet. Universitetet i Bergen er viktigste samarbeidspartner. Fire av universitetets ansatte hadde bistilling i CMR og to ansatte ved CMR hadde bistilling ved universitetet i 2012. Samarbeidet mellom UiB, Uni Research og CMR ble videreutviklet i 2012, gjennom arbeidet i de tre forskningssentrene for miljøvennlig energi (FME), innenfor havvind (NORCOWE) og lagring av CO2 (SUCCESS) , samt i senter for geotermisk energi (CGER).

Morselskapet Christian Michelsen Research mottok 6.8 mill. kroner i grunnbevilgning fra Forskningsrådet i 2012, i 2011 mottok CMR 7.2 mill. kroner. Grunnbevilgningen er viktig for gjennomføring av langsiktige og strategiske kompetansebyggende teknologiprosjekter og nettverksaktiviteter. Morselskapet hadde 140.1 millioner kroner i omsetning i 2012, med et negativt driftsresultat på 6.7 mill. kroner og et negativt resultat etter skatt på 1.9 mill. kroner.

CMR økte sin kapasitet og fikk flere ansatte i 2012. CMR vurderer at det er grunnlag for videre økning av kapasiteten i 2013 og at det er behov for mer og bredere kompetanse innenfor kjerneområdene for virksomheten. Det vurderes som spesielt viktig å styrke kompetansen og organisasjonen innenfor miljøvennlig energi og energiteknologi. CMR arbeider aktivt sammen med andre relevante kompetansmiljø i Bergen for å øke samhandlingen, gjennom å tilrettelegge for forskningssamarbeid innenfor utvalgte fagfelt.

Ved utgangen av 2012 hadde CMR plassert 93.6 millioner kroner i verdipapirfond. Selskapet har en forvaltningsstrategi med lav risikoprofil, med plasseringer i kortsiktige rentepapirer med lav risiko og en mindre andel i aksjefond.

Universitetsdirektørens kommentarer

Styret for Christian Michelsen Research AS understreker at CMR hadde en god utvikling også i 2012 med personellvekst og kapasitetsøkning. CMR er ett av få forskningsinstitutt i Bergen med statlig grunnbevilgning. Disse midlene er svært viktige for å kunne styrke kompetansen i forskningsselskapet. Grunnbevilgningen ble noe redusert fra 2011 til 2012, de siste årene er grunnbevilgningene underlagt et system med resultatbasert endring i bevilgningene.

Universitetet framheves som samarbeidspartner, og det samarbeides om flere initiativ. Kontakt og samspill vektlegges.

Arbeidet med samlokalisering vurderes som viktig for å styrke samhandlingen mellom forskningsmiljø ved universitetet og ved CMR. I sak 35c/12 fikk universitetsledelsen fullmakt til å inngå intensjonsavtale med CMR om oppføring av et teknologibygget og om salg av lokaler i Autogården for kontorformål. Det er nå oppnådd enighet om en intensjonsavtale mellom UiB, CMR AS og Magør Eiendom AS om å bygge det planlagte teknologibygget ved Geofysen og om at CMR kan kjøpe lokaler i Autogården for kontorformål. Arbeidet med å konkretisere planene er i gang, og det er kontakt med Bergen kommune om tiltaket. Før endelig vedtak om bygging, må universitetet få departementets tillatelse til å inngå langsiktig leieavtale med Magør Eiendom AS.

Med disse kommentarene fremmes følgende forslag til

Vedtak:

Styret tar årsrapporten for 2012 for Christian Michelsen Research AS til etterretning

23.5.2013 – Inger Gjesdahl

Vedlegg:
Årsberetning for CMR AS for 2012

9/6-2013
Inger Gjesdahl

VEDL. SAK NR.: 42b-1
STYRE-MØTE 2016 2013

BILAG 1

Arsberetning for 2012

Christian Michelsen Research AS er et teknologisk forskningsinstitutt med fokus på næringsrettet forskning og innovasjon. Selskapet har Universitetet i Bergen (UiB) som største eier og har et spesielt ansvar for teknologisk forskning og innovasjon i grensesnittet mellom universitet og industri. Styret ser dette som en god plattform for videre vekst.

Christian Michelsen Research AS er organisert som et konsern (CMR) og har som visjon å drive "Forskning for industriell utvikling". Selskapet har et samfunnsnyttig formål og utfører oppdrag for privat og offentlig virksomhet. Gjennom sin evne til å bringe idéer og forskningsresultater frem til kommersielle produkter og industrielle løsninger, skaper selskapet verdier for norske og internasjonale kunder, og for samfunnet.

I sitt 21. driftsår hadde Christian Michelsen Research AS og CMR-konsernet en omsetning på hhv 140,1 mill.kr. og 239,9 mill.kr., og et årsresultat etter skatt på hhv -1,9 mill.kr. og -2,0 mill.kr.

Bred virksomhet

CMR har hoveddelen av sin oppdragsvirksomhet innen sektorene olje og gass, fornybar energi, energiteknologi, romfart, fiskeri, miljø og sikkerhet og beredskap. Konsernet har virksomhet globalt, men størsteparten av omsetningen kommer fra leveranse av forskning og innovative løsninger i Norge og Europa. Hovedvirksomheten er lokalisert til Bergen.

Morselskapet Christian Michelsen Research AS har tre forskningsenheter rettet mot industriell instrumentering, datateknologi/visualisering og fornybar og miljøvennlig energi - CMR Instrumentation, CMR Computing og CMR Energy. Gjennom datterselskapene GexCon AS og Prototech AS, er konsernet engasjert i eksplosjonssimulering, risikoanalyser, utvikling av nye energisystemer, mekanisk konstruksjon og design, produktutvikling og produksjon.

Den underliggende drift skal være sunn og gi et positivt resultat, men vellykket teknologiutvikling har høyere prioritet enn å maksimere overskuddet.

Kvalitet og godt arbeidsmiljø

CMR har som mål å være et attraktivt og anerkjent forskningskonsern, med høy kvalitet, mangfold og likestilling. I 2012 hadde ansatte i konsernet 59 (33 med referee) publikasjoner i internasjonale tidsskrifter og 69 presentasjoner på ulike faglige konferanser. Det er en viktig målsetting å øke antall publikasjoner i CMR fremover.

Gjennom kvalitetssystemet SolWay søker CMR å ha fokus på kvalitet i alle ledd. Det arbeides kontinuerlig med å utvikle og bygge gode relasjoner til oppdragsgiverne, og tilbakemeldinger tilsier at de er gjennomgående fornøyde.

Det var 167 ansatte i CMR konsern i 2012. 39 er kvinner og 26 av de ansatte kommer fra land utenfor Norge (fra 16 ulike nasjoner). I 2012 var det 40% kvinner i ledelsen. Det er 36 medarbeidere med dr.grad i konsernet. Konsernet har en turnover på 9,4 %. Arbeidsmiljøet i konsernet er generelt godt.

CMR har som mål å bli mer synlig, både lokalt og nasjonalt, og arbeidet i 2012 systematisk med ekstern kommunikasjon. Det ble utarbeidet nytt brosjyremateriell for konsernet og CMR besluttet å delta i den store «Vekstlandet» kampanjen.

Om virksomheten

Det ble i 2012 utført god og interessant forskning og produktutvikling innenfor alle virksomhetsområdene i CMR. Oppdragene fra industrien utgjorde 70% av volumet, mot 63% i 2011. Det utenlandske oppdragsvolumet i 2012 var 27%, mot 30% i 2011. Den globale økonomiske konjunkturedgangen hadde liten effekt på driften ved CMR i 2012.

Strategisk samarbeid med universitet og høyskoler er vesentlig for CMRs videre utvikling og faglig kvalitet. Universitetet i Bergen (UiB) er den viktigste samarbeidspartneren i UoH-sektoren.

I 2012 var det ved CMR 4 vitenskapelige bistillinger fra UiB. CMR hadde 2 bistillinger ved UiB. Samarbeidet mellom UiB, UNI Research og CMR ble videre utviklet i 2012, gjennom arbeidet i de to forskningssentrene for miljøvennlig energi (FME) innen havvind (NORCOWE) og lagring av CO2 (SUCCESS), samt senter for geotermisk energi (CGER). CMR søkte i 2012 om støtte til et senter for fremragende forskning (SFF) innen eksplosjon- og brannsimulering og risikoanalyse, NORCESS, men fikk avslag.

CMR samarbeider også med andre regionale og nasjonale kompetansemiljøer, og industrielle aktører, i Ekspertsenter i Undervannsteknologi (NCE Subsea) og UPTIME senter for maritim og offshore drift og vedlikehold.

Christian Michelsen Research AS

Norsk instituttsektor har lav offentlig grunnbevilgning, sammenlignet med tilsvarende europeiske miljøer. Styret mener det er nødvendig å løfte norske bevilgninger til et nivå nærmere andre europeiske institutter.

Morselskapet Christian Michelsen Research AS mottok i 2012 6,8 mill.kr. i grunnbevilgning fra NFR. Grunnbevilgning er basisbevilgningen for instituttsektoren og er viktig for gjennomføring av langsiktige og strategiske kompetansebyggende teknologiprojekter og nettverksaktiviteter i instituttene.

Christian Michelsen Research AS hadde en omsetning i 2012 på 140,1 mill.kr. med et driftsresultat på -6,7 mill.kr.

Prototech AS

Datterselskapet Prototech AS har hovedkompetanse innen energiteknologi, mekanisk design, produktutvikling og produksjon. Prototech AS hadde en omsetning på 46,9 mill.kr. med et driftsresultat på 1,2 mill.kr. Prototech AS gjennomgikk en betydelig omstilling i 2012 og er nå inne i en positiv utvikling.

GexCon AS

Datterselskapet GexCon AS har kompetanse og programvare innen eksplosjonssimulering og risikoanalyse. Selskapet har styrket sin internasjonale posisjon betydelig i 2012, og har nå etablert selskaper i England, Italia, USA, Australia og Indonesia. GexCon AS hadde en omsetning i 2012 på 52,5 mill.kr. med et driftsresultat på 1,3 mill.kr og GexCon konsern hadde en omsetning på 72,4 mill.kr. med et driftsresultat på 5,4 mill.kr

Tecom AS

Datterselskapet Tecom AS, har som formål å håndtere kommersialisering og ivareta IPR i konsernet. Tecom AS hadde en omsetning i 2012 på 0,2 mill.kr. med et driftsresultat på – 0,1 mill.kr.

Innovasjon

CMR har sterk fokus på innovasjon og bidro i 2012 til å videreutvikle selskapene ZEGPower AS og Michelsen Medical AS. Samtidig ble selskapet Cell Power AS avvirket.

HMS

Det er rapportert om 7 hendelser og 1 tilløp til hendelser i CMR i 2012. Én hendelse resulterte i lettere medisinsk behandling og ingen av hendelsene resulterte i sykefravær. Konsernets virksomhet har ikke hatt uhell som har ført til skade på det ytre miljø. Virksomheten er ikke underlagt konsesjonsvilkår eller krav om utslippstillatelse, men konsernet har bestemmelser og etablert praksis for å unngå skader på ytre miljø. Styret vil fortsatt ha fokus på langsiktig HMS-arbeid. Sykefraværet i 2012 var 2,7 %. Det er under gjennomsnittet i industrien. Konsernet vil arbeide aktivt for å holde sykefraværet lavt også fremover.

Styret er opptatt av at virksomheten drives i henhold til en høy etisk standard, og CMR har utarbeidet egne etiske retningslinjer.

Likestilling

CMR arbeider aktivt, målrettet og planmessig for likestilling innenfor virksomheten. Ved rekruttering, både internt og eksternt, prioriteres faglige kvalifikasjoner. Det underrepresenterte kjønn vil i større grad bli oppfordret til å søke. På denne måten vil selskapet forsøke å øke kvinneandelen i de stillingskategorier hvor denne er særskilt lav.

Tiltak for å hindre diskriminering mv.

Konsernet arbeider også aktivt og planmessig for å fremme diskrimineringslovens formål innenfor vår virksomhet. Lovens formål er å fremme likestilling, sikre like muligheter og rettigheter og å hindre diskriminering på grunn av funksjonsevne, etnisitet, nasjonal opprinnelse, avstamning, hudfarge, språk, religion og livssyn. Aktivitetene omfatter blant annet rekruttering, lønns- og arbeidsvilkår, forfremmelse, utviklingsmuligheter og beskyttelse mot trakassering.

Eierforhold og organisasjon

Christian Michelsen Research AS hadde pr. 31.12.2012 følgende aksjonærer: Universitetet i Bergen 50%, UNI Research AS 35%, Statoil New Energy AS 5%, Sparebanken Vest 5% og CGG Veritas Services Norway AS 5%. I henhold til aksjonæravtale og vedtekter kan CMR ikke dele ut utbytte. Ansattvalgt styremedlem Ole Jacob Taraldset gikk ut av styret i 2012 og ble erstattet av Geir Omdal, ansattvalgt varamedlem. Styret takker Ole Jacob for engasjement og innsats i CMR-styret.

Utviklingen fremover

CMR hadde en samlet personellvekst og kapasitetsøkning gjennom 2012. De bransjemessige utsiktene for CMR fremover er relativt gode, og det legges opp til en videre økning i kapasitet i 2013. I forhold til våre eiere, oppdragsgivere og omkringliggende industri er det behov for mer og bredere kompetanse innenfor alle konsernets kjerneområder. Det er spesielt viktig å styrke kompetanse og organisasjon innenfor miljøvennlig energi og energiteknologi.

CMR arbeider aktivt sammen med andre relevante kompetansemiljøer i Bergen for å øke samhandlingen, gjennom å tilrettelegge for forskningssamarbeid på utvalgte fagfelt.

Sunn økonomisk stilling

I sitt 21. driftsår hadde CMR konsern en omsetning på 239,9 mill.kr, en økning på 3,9 % fra året før. Driftsresultatet var -4,9 mill.kr, og årsresultatet etter skatt -2,0 mill.kr. Det ble gjort en ekstraordinær utgiftsføring relatert til det tilknyttede selskapet ZEG Power på – 3,9 mill.kr.

Kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter i konsernet var på 9,6 mill.kr. Omløpsmidler utgjorde 213,6 mill.kr pr 31.12.2012, hvorav 127,8 mill.kr var i kontanter og verdipapirer. Konsernets likviditet vurderes som god. Egenkapitalen i CMR utgjør 132,4 mill.kr, som tilsvarer en egenkapitalgrad på 50,7 %.

Christian Michelsen Research AS mottok tilbake i 2009 et varsel om mulig skatteplikt. Selskapet anfører at selskapet ikke har erverv til formål, og dermed er en skattefri institusjon. Det vises til ytterligere omtale i note nr. 13.

Styret mener at årsregnskapet gir et rettviseende bilde av CMR konsern. Resultatet i 2012 er negativt, knyttet hovedsakelig til store interne satsinger, samt til økte avskrivninger, høye pensjonskostnader og et svakt finansresultat, men konsernet er likevel i en sunn økonomisk og finansiell stilling. I samsvar med regnskapsloven §3-3a bekreftes det at forutsetningene om fortsatt drift er til stede, og at denne er lagt til grunn ved avleggelsen av årsregnskapet.

Finansiell risiko

Kreditrisiko knyttet til kunders økonomiske evne til å oppfylle sine forpliktelser har historisk sett vært lav og ved utgangen av 2012 vurderes den fortsatt som lav. CMR konsern er eksponert for valutasvingninger. Det er i 2012 inngått terminkontrakter for å redusere denne risikoen.

CMR konsern har ved utgangen av 2012 plassert 93,6 mill.kr. i verdipapirfond. Forvaltningsstrategien legger opp til en lav risikoprofil, med hoveddelen plassert i kortsiktige rentepapirer med lav risiko og en mindre andel i aksjefond.

Arsresultat og disponering

Styret foreslår at årets underskudd dekkes av annen egenkapital.

Bergen, 17. april 2013

Ingolf Sørreide
(leder)

Anne Marit Blokhus
(nestleder)

Anne Ansnes Hageberg

Gro Hatleskog

Arne Rokkan

Ørjan Khudsen

Hans Petter Sejrup

Signy Midtbø Riisnes

Geir Omdal

Arvid Nøttvedt
(adm. direktør)